ORDET FRITT.

Alla Svenska Canada Tidningens prenumerantER äro välkomna att yttra sig i denna afdelning. Följande regler ha vi emellertid sett om nödvändiga att uppställa: 1. Skrif endast på en sida af pappret och med bläck. 2 Skrif så tydligt, kortfattadt och på sak gående som möjligt. 3. Undvik hätska utfall mot olika tänkande. 4. Anonyma uppsatser publiceras ej. — Red.

"DET ÄR INGEN KVAR FÖR MIG ATT LEKA MED."

(Mark Twains sista ord.)

Aftonrodnan svinner från västerhimmel
och kamraterna, en och en, som af leken led,
har slutat den och sagt farväl:
"det är ingen kvar för mig att leka med."

Grät ej, dyra hjärta! Jag är gammal och förbrukad,
ej längre sterlek i min tankesed.
Äfven kärleks bästa gåfva gick förlorad:
"det är ingen kvar för mig att leka med."

Jag saknar handslag af gamla vänner,
kyssarna af älskade, som gått i grafven ned.
Det är ensamt när hjärtat första gången finner:
"det är ingen kvar för mig att leka med."

Jag behöfver dessa älskade hjärtana,
behöfver trycka dem i famnen bred.
En gång upphunna, skall ej längre kännas:
"det är ingen kvar för mig att leka med".

James Terry White.

Öfversätts. från Eng. af Oscar Swanberg.

TIDNINGEN BATTRE.

Blackfolds, Alta., 17 febr. 1914.

Jag sänder nu $2 som betalning på tidningen och på samma gång får jag säga, att Svenska Cänada Tidningen är bättre nu än hvad den någon gång har varit. Det var en tid sedan det var så mycket tal om "herrskspet", "herr" och "fru" o. s. v. Det var för mycket gammalt svenskt för mig.

John Kjellberg.

Vänl.

FRAN THEODORE, SASK.

Ärade Redaktör för S.C.T.!

Som jag ser att det är många goda och intressanta bref i eder ärade tidning, må äfven jag pröfva sammanfatta några ord och bedja om att få in å sidan "Oret fritt" i eder tidning. Det är dåtet fiarta bref som jag nu ämnar skrifva. Det kan ju ej blifva så mycket intressant, men så mycket att svenskarna i Canada se att vi lefva i Theodore. Jag vill säga några ord om vädrerleken här i vinter. Före jul eller till långt in i januari hade vi ingen snö, mildt och fint väder. Det är största delen af befolkningen som ej minnas dylikt. Jag för min del har varit i Canada snart tio år, men har aldrig sett vagn blifvit brukad i januari. Men sedan det bytte om och blef vinter, så har den varit både snöig och kall. Men vi få ju vara glada att vi ha nog af ved. Vi kunna ju äfven sälja åt dem som behöfva köpa, fast betalningen är låg. Hvad skog beträffar här, så är det bara poppel, så det är svårt att få några goda hus för en som är fattig och ej har pengar att få bräder. Men som vi alla veta äro svenskarna för det mesta händiga med en yxa, så vi ha hus att bo i ändå, fast vi ej ha den goda timmerskog att bygga af som vi voro vana vid där hemma.

Får äfven nämna några ord som kanhända intressera någon af läsaretsen, att Storken har haft ett besök här den 1 febr., och som vi alla veta lämnar han alltid något efter sig. På de flesta ställen lämnar han ju ett, men här lämnade han två duktiga pojkar, båda friska och välmående. Det har nog varit mera besvärligt, om vi ej äro goda vänner och grannar som ha tagit fatt hjälpt oss vid ett sådant tillfälle. Men om vi människor ej kunna belöna dem, så må de ändå en dag bli belönade. — Må nu afsluta mitt bref med att tillönska er alla ett godt nytt år, hela den stora läskretsen af S. C. T. — Af en som aldrig förr skrifvit i tidningen,

G. M.

FRAN KELLIHER, SASK.

Red. af Canada Tidningen!

Eftersom man sällan hör någonting från Kelliher, så kunde man tro att detta samhäfle ej funnes till och att de som där bo ej följa med sin tid. Men så är icke förhållandet. Om jag med redaktörens tillåtelse får en plats i eder ärade tidning, så skall jag försöka tala om litet af intresse.

Här i Kelliher finnas mestadels jämtländingar och ganska många västerbottningar och norrbottningar. Förundras att alla voro så tysta under den pågångna dansträgedien kussionen. Vi följde dock med och voro mycket intresserade i att höra olika tankar om den saken. Här finnes en svensk luthersk församling, som stiftades för några år sedan af L. P. Bergström. Pastor Bergström har arbetat hårdt för att få i stånd denna församling. Församlingen har en syförening, som arbetar på församlingens förkofran. Utom församlingen ha vi goodtemplarlogen "Sveas Borg". Stiftaren af denna loge är vår amed Olof Person. Mr. Olof Person har också stiftat en goodtemplarloge i Young, Sask. Logen "Sveas Borg" firade fjärde årsdagen den first feb. 1914. Vill förära logen "Sveas borg" några värser af mig gjorda:

Framåt, framåt, vårt fjärde år
vi i dag med glädje fira.
Vårt mål skall nås och snart vi får
öfverallt se nykterheten spira.

Framåt, framåt, vår lilla här,
i stridens led vi trogen är.
Vi vilja höja fanan opp
och sjunga gladt vårt framtidshopp.

Framåt, framåt, och sprid vårt ljus,
hör drinkarna buller i hans rus!
Kom, låt oss skynda, snart han är
utför den brant som nedåt bär.

Framåt, framåt, och led vid led
slå dryckenskapens ondska ned.
Ty den är mörker, den är blod,
som slukar vänner likt en flod.

Framåt, framåt, sprid sol och ljus
i drinkarna boning, i hans hus.
Ty där är mörker, där är gråt,
en kvinnas ögon röd' och våt.
Framåt, framåt! Hör barnets gråt,
det ljuder hemskt, låt det bli vårt.
En moders kraft nu gången är,
hon matt och sjuklig ligger där.

Framåt, framåt! Vi segra skall.
Det är vårt hopp, det är vårt kall.
Vår fana skall ej nederfalla.
Den högt skall svaja för oss alla.

Sedan logen stiftades ha sex par af logens medlemmar förenats i äktenskap. Det vill säga, att sex bröllop utan starka dryckes ha här firats. Fyra bröllop ha hållits i ett och samma hus, hos K. W. Strandberg, där logen har hyrt. Mången ungkarl har där funnit sin dyrbara skatt. Vill blott tillägga, att är du nykter, kåre ungkarl, så tror jag att du ej ensam behöfver vandra. — Vill nu dragа mig mot slutet i hopp om att dessa rader ej hamna i papperskorgen. Om så ej sker, vill jag återkomma flera gånger.

H. J. Kelliherson.

NYKTERHET OCH KRISTENDOM.

Som jag i tvänne bref i S. C. T. för den 11 febr. är uppmanad att offentligt erkänna ovisligheten i min skrifvelse i samma tidning för den 21 jan., så önskar jag få säga: Att jag förstod, att "Nykterhet och Kristendom" var det nya diskussionsämnet och att ordet var fritt och att från Carstein samt andra redan då flera skrifvelser influtit i ämnet. I min skrifvelse har jag ej sagt något om br. Carstein, hvarken hans verksamhet, prediknningar eller karaktär. Jag har endast talat emot det sätt, hvarpå han i sin nämnda artikel behandlat ofvanstående ämne. När jag insände min skrifvelse till S. C. T., visste jag ej att br. C. antagit en evangelii förkunnares verk, men äfven om jag vetat det, så skulle både den omnämnda åldern, såväl som plikten, manat mig att svara därpå. Och mitt inlägg i frågan kunde väl ej sändas enskildt till br. C., då han för tre olika nummer hade offentligt skrifvit i frågan. Misförstå ej uttrycket: "Vi bättister", ty däri ligger äfven din styrka. Vi säga dig, du äger oss, du är vår broder, vi äro dina bröder. Det är Guds fullmakt. Skulle jag nu efter snart trettio års verksamhet med detta samfund ej våga eller hafva rätt till detta uttryck, ävad vore väl då vårt brödraskap och kännedom i lära och lefverne! Du äger rätt till samma uttryck när du står på sanningens grund. Vänta ej på Baptist Unions fullmakt eller öfverordnade bröder, ty hos oss finnas inga öfverordnade bröder. Angående mina till dig obesvarade bref, var nog ej fallet, som du angifver, brist på artighet och takt eller den lilla afgiften af 2 cents, därom skall en stor skara både framlingar, vänner och bekanta kunna gifva vitsord, att mitt hem, allt sedan jag fick ett sådant, har stått öppet natt och dag, att jag farit milslånga vägar för att hämta dem vid stationer och ångbåtsbryggor och med glädje uppoffrat både rum, tid och penningar. Men saken var ju den, att dina brei voro adresserade till mig, men innehållet var till den Församling jag tjänar. Och som den möter motstånd en gång i månaden för att fråga, vad du det ju drojsmål. Af ditt tredje bref förstod jag att du genom vår allmänne missionär blifvit underrättad om sakens förhållande och att du ej väntade något annat svar, hvilket ditt tredje bref tydligen visar. Du har sålunda rätt som jag och jag lofvar dig göra anfall mot min tidningsartikel där den är ohållbar men lämna det enskilda oss emellan, som kunde leda till missuppfattningar bland dem som icke veta något därom. Angående vår verksamhet som predikanter bland goodtemplare, är jag öfvertygad att vi kunna vara till mera nytta och välsignelse för dem och deras arbete, då vi stå som Herrens tjänare, den tjänst vi äro kallade till än då vi ingå som medlemmar i deras led, och detta säger jag af erfarenhet. Låt oss gå till dem med wära bästa och varmaste nykterhetsföredrag då de kalla på oss att så göra, samt gifva dem de bästa råd som vi kunna då de det begära. Och de skola snart känna sig mera förbundna med oss än om vi ibland dem slarfva och leka. Och så säger det möjligföras för oss att leda någon eller flera af dem med vära bästa och varmaste nykterhetsföredrag då de kalla på oss att så göra, samt gifva dem de bästa råd som vi kunna då de det begära. Och de skola snart känna sig mera förbundna med oss än om vi ibland dem slarfva och leka. Och så säger det möjligföras för oss att leda någon eller flera af dem med vära bästa och varmaste nykterhetsföredrag då de kalla på oss att så göra, samt gifva dem de bästa råd som vi kunna då de det begära. Och de skola snart känna sig mera förbundna med oss än om vi ibland dem slarfva och leka. Och så säger det möjligföras för oss att leda någon eller flera af dem, hvad br. C. själf säger, lefvande kristendom. Hvarken med denna eller min förra skrifvelse är afsikten att skada. Jag välkomnar dig i våra led och försäkrar dig öppet att det är ram, stort rum, i predikantkåren, i församlingarna, på det stora fältet. Kom som en broder och var välkommen. Och enligt syster C. Tranbergs vittnesbörd vill jag på det innerligaste lyckönska dig och den församling du tjänar till en lång och välsignelserik samverkan.—**N. J. Thornquist.**

FRAN SCANDINAVIA, MAN.

Antagligen ha de flesta af Svenska Canada Tidningens läsare läst de bitar som blifvit insatta från vara goodtemplare ifrån Scandinavia. Om det är någon som ännu icke har det, så borde den söka upp de gamla bladen och se igenom dem, så blir den nog säkerligen förvånad öfver vår förmåga att uttrycka oss i skrifvelser på denna trakt. Som det höres så funderar goodtemplarnas skrifvare, om hans rader alltid gå hem. Det tror jag fullt och fast att de göra, såväl som mina förr eller senare, så bli de nog uppbrända eller ock gömda på någon plats. Men att de verka så att man blir yr i hufvudet och börjar dansa, det känner jag icke till ännu. Det kan ju hända om man följer deras stycken i tidningarna i långliga tider att man börjar dansa. Det tviflar jag icke alls på. Ty jag tänker det kostar nog på för hvarje läsare att få meningarna lagda tillhopa så det blir något resultat af dessamma. Men hvad jag kan fatta utaf deras uttryckningar, så äro de svårt sårade öfver flickornas bortgående. Och det känna vi alla pojkar till här i Scandinavia huru det kännes när flickorna gå ifrån oss. Men för det mesta eller de flesta tillfällen bruka vi få lef att vara tysta eller gå bakom någonstans så ingen ser oss och gråta en salva och sedan försöka att glömma. Men nu, som ni kan höra, så håller en del utaf oss på att bli gamla och mera otåliga vid sådana tillfällen. Så nu måste vi börja att skrifva i tidningarna. Och detta är nu blott en början. Bara därför låter det så besynnerligt att det skall blandas in både präster och kyrkomedlemmar och bränvinsflaskor och slagsmål och rensningar af alla slag. Men följ tidningen bara nu, så kommer det mera klart när vi ha fått skrifvit några gånger. Det måste ju vara präst och även nykterhet och äfven församlingar, det vet ju hvarje flicka som läser denna tidning, för att hjälpa till att bilda snälla pojkar och husförsörjare. Det kan ju höras i föregående skriftningar utaf templarne som om vi ha varit grofva, fula och oordentliga här i Skandinavia, när vi ha gått in i Guds hus med bränvinsflaskor och ställt till bråk och äfven så långt som slagsmål. Men tänken ni väl förstå hvarför vi måste bli goodtemplare. Det finns en del eller största delen utaf oss, som aldrig hört till någon goodtemplarloge och som ni hört af templarnes skrifvelse att det blifvit en så stor förändring på de senare åren både i kyrkor och öfver allt och så ordentligt, så då måste vi, de andra, vakna upp och snälla först, fastän goodtemplarna ha nyss kommit ur ruset och klarnat upp i hufvudet och fått upp ögonen, och jag hoppas att de blifva mera nyktra fortfarande och sina utaf mera undan för undan, så det icke blir någon mättighetssupning ibland dem pa framtiden. Ärade läsare, ni skall icke tro att vi alla i Scandinavia, när vi gå till någon kyrka, sätta oss och lyssna efter atj kunna få något tillfälle att anfalla våra präster. Ty då kan ni förstå att det blefve snart slut med kyrkorna. Ty prästen han måste ju tala sanning och uttala sin predikan. Och om det passar på oss, så måste vi försöka att göra bättring och icke börja att tända sinnet och försöka att belasta honom med alla sorters fula tal och uttryck och åthöfvor. Och när man tycker man icke kan klämma honom på det sättet, så börjar man försöka lasta honom i tidningarna. Nej, jag tror vi måste tänka så här: Om jag vore präst eller ledare för någonting, huru skulle det kännas för mig? Eller huru kunna prästen räkna ut våra flickäfventyr? Ej heller det är någon utaf dem som försöker det, förlitar jag mig på, ty det är mycket annat som de ha att betänkma sig öfver än sådant. Så jag tror det fult och fast att vi icke kunna skjuta skulden på någon präst, om det går så att vi mista flickorna. Ty de ha alltid varit tjänstaktiga vid tillfällen när någon har kallat dem. Jag tror icke att det är någon utaf tidningens läsare utan han tror det samma, angående prästen. Jag tror äfven, ålskar en flicka mig, så kommer hon igenom eld och vatten så vidt som lifvet sitter kvar. Men jag påstår att hon bör älska Gud först. Ty då är jag säker på att det är en snäll flicka och en förståndig flicka och blir en bra moder. — Tempelarnes skrifvare gör äfven stora anmärkningar mot den lutherska församlingen. Ja, det går på många sätt att mäta sina känslor, antingen de äro goda eller onda. Och för resten måste ju hvarje samhälle hafva sina stötestenar. Så det är ju vanligt bara. Och för resten, som jag kan förstå, så var det den församlingen som flickorna hörde till. Jag förlitar mig på att om alla lutherska medlemmar ha frid med Gud och människor inom sitt hjärta, hvilket vi gå känner till de flesta hafva utaf dem, så rör icke en skrifvelse som templarna skrifver mycket vid deras humör. Och så vill jag säga till flickorna, som äro utsatta för förföljelser för deras ändring uti tanken, eller fråndragande ur logen, så håll bara fast vid Gud och bed för edra förföljare och I kanslen vinna segr och vinna vänskap med edra ovänner, så säkert som jag skrifver. Ty hos Gud är idel glädje, och när man håller fast vid honom så mister man alla stridslust. Allt går öfver till trefnad och framgång.

Jag hoppas nu att någon mer utaf den scandinaviska ungdomen skickar in en liten spalt nästa gång, när goodtemplarna skrifva in sin stora spalt om det skandinaviska settlementet som heter Scandinavia. Det finns ju flera som ha varit med uti vår koloni sedan den började, när den skall börja att blifva världsberyktad. Jag hoppas att den blir mera omtalad fortfarande och huru vi ha lefvat och gått framåt undan för undan.

Tecknadt af en **Scandinavisk pojke.**

NÅGRA ORD I KVINNOFRAGAN.

Af **Hugo Johnson.**

H—u—u, hvad det är långsamt!

Klockan är bara åtta ännu. Mina kamrater ha naturligtvis gått på "moving pictures" som vanligt —. Skall jag också gå dit? Nej! Men vänta, stod det icke i ett af de senaste numren af C. T. en fråga ställd till oss en och hvar?

Denna fråga är alldeles på sin plats och lydde, om jag icke missminner mig: "Hvad gjorde ni med skripennen. . . . . ?"

Hvarför icke taga fram sina skrifmaterial och t. ex. en sådan kväll som denna slå sig i samspråk med **hela C. T. läsekrets?** Detta måste ovilkorligen bli någonting helt annat än att sitta och känna sig ensam.

Men nu en annan sak: Hvad skola vi språka om? Det nya diskussionsämnet i C. T., nämligen "frieri pr korrespondens" är mig icke riktigt i smaken. Nog kan det vara roligt ibland (för oss ungkarlar t. ex.) att ha någon att utbyta sina innersta tankar med, äfven om man aldrig ens har sett "raringen", men det är så mycket skoj som ingår uti "det där väsendet", så jag har "mistat aptitet". En af mina vänner svarade nämligen en gång på en dylik annons. Han fick svar "of course", och frieriet började. — Men dom om den unge mannens komiska belägenhet, när det kom till hans kännedom, att han lätit kärlekens varma flöden strömma öfver till en person af samma kön som han själf! Nej, låt oss i stället tala lite uti spörgsmålet **Kvinnans rösträtt.** Kvinnorna märka med en känsla af ständigt stigande bitterhet att afsaknaden af rösträtten gör dem rättslösa i samhället och förvärar den kamp för brödet, som de ha att uppta lika väl som männen.

Rättälskande person! Måste vi icke gifva dem rätt med afseende på denna fråga? Är icke kvinnan, såväl som vi män, en människa, fastän hon går klädd i kjol? Såsom varande människa, har hon icke rätt till de rättigheter en människa kan få? Hvarje kvinna, som deltog i eller endast följde med kvinnornas strid vid ålderdomspensioneringsförslagets genomförande i Sverige, måste känna huru maktlös hon är när hon icke har rätt till att rösta. Få vi undra oss öfver den svenska kvinnans förbittring när det kommer till hennes kännedom hvad hon knappast vill tro, nämligen att de äro skyldiga att med eller mot sin vilja betala sin pensionering, men att de för sin inbetalning få mindre pension än de män som betalat lika mycket! Detta tillvägagångssätt kallar jag **okristligt.** Och insikten därom kommer så smäningom till den allmänna, svenska kvinnans kännedom, hvilket i sin tur kommer att utlösa en förbittring som blir till allt annat än till gagn för samhället.

Som jag icke vet så mycket med afseende på de canadensiska förhållandena i kvinnofrågan, torde den ärade läsaren urskäkta mig för att jag ser saken igenom svenska glasögon. Dock torde vi komma ihåg, att kvinna är kvinna hvarhelst hon är och hvarhelst hon kommer.

Jag talade om förbättring bland kvinnorna. Denna förbättring kommer naturligtvis att riktas på männen, som förhala att sätta kvinnan in i de rättigheter hon såsom varande människa har att fordra. Fiendskapen mellan man och kvinna är den olyckligaste af all fiendskap. Hvem är det, som på ett säkrare sätt än denna kan skapa vantrefnad och förvandla hemmet till en röfvarekula i stället för att det skulle vara ett paradis på jorden?

Från urminnes tider har kvinnan stått vid mannens sida, troget och på ett aktivt sätt deltagit i mannens sträfvanden för skapandet af ett hem. Särskildt må detta sägas om våra svenska kvinnor. Intill nuvarande tid har samförståndet och det goda kamratskapet varit till det närmaste rådande mellan man och kvinna. Först sedan männen börjat att i kvinnan på arbetsmarknaden se en farlig konkurrent och mot den använda den brutalaste af all illojal konkurrens — deras egen rösträtt och kvinnornas rösträttslösheet —, till att nedpressa kvinnorna och göra sig fria från deras inblandning, som den goda kamratskapen fått en svär knäck. Fil. dr Gulli Petrine säger med anledning häraf:

"Hvarför skola männen ensamma ha de bästa platserna, äfven om dugliga kvinnor finnas att tillgå?

Hvarför skola männen, oberoende af personliga förhållanden i öfrigt, ha större lön för samma arbete?

Hvarför skola de rättigheter kvinnorna en gång fått, helt enkelt ta's ifrån dem eller undanhållas dem, såsom exempelvis skett med de akademiskt bildade kvinnornas rätt till vissa tjänster? En ojämn strid hela lifvet igenom och svält på ålderdomen, och detta kan ju icke rimligtvis väcka tillfredsställelse och trygghet."

Kvinnans rösträtt är nu i många länder blott en tidsfråga. Men hvad var frågan Allmän rösträtt vid sin uppkomst, om icke blott en tidsfråga! För min del tycker jag ej icke finns någon allmän rösträtt, så länge som kvinnan står tillbakasatt från sina rättigheter. Hon har ju icke ens från denna synpunkt sedt rätt till att räkna sig bland allmänheten. En allmän orätt är det i stället att helt bekymmerslöst hoppa öfver den kloka, rättälskande kvinnan och endast inom "männens valkrets" predika rättigheternas propaganda.

Nu är det många som påstå att kvinnorna i allmänhet ej äro något inträsserade i de politiska spörgsmålen.

Till svar härå vill jag hänvisa till — damernas intåg på den politiska banan i Chicago. När de för ett par veckor sedan hade tillfället att för första gången anmäla sig till deltagande i politiken, var det ej mindre än 153,897 kvinnor som registrerade sina röster. Och det säges, att kvinnan i siden och pälaverk stod bredvid den i schal och bomullskläddning, och hon som tvekade att uppgifva sin ålder trängdes med dem som inte alls ledo af dylika betänkligheter. Alla sociala skrankor föllo inför det stora gemensamma inträsset att kvinnorna nu fingo utöfva sin rösträtt.

Från nykterhetasynpunkt sedt, tror jag att kvinnans rösträtt skulle komma att spela en afgörande roll i frågan om krogens afskaffande och det högsta af nykterhetsvännerna eftersträfvade mål, allmänt rusdryckesförbud.

Jag vågar t. o. m. påstå att om kvinlig rösträtt skulle införd t. ex. här i Canada för tio år sedan, hade vi vid närvarande tid varit fria från de "stupstockar", som den europeiska kulturen och civilisationen upprest i vära städer. — Jag åsyftar härmed "the bars".

Gif akt För den kvinliga, friska anden.

BONDETAGET.

Bondetåget är en ny företelse på Sveriges horisont, som svenska tidningar på denna sida världshafvet omtala med berömmande ord. Sveriges odalmän församlas som fordom, under Engelbrekt och Wasa, och tåga till landets hufvudstad, för att till regeringen framföra en bön; att Sveriges folk måtte än fastare smidas i militarismens järnbojor, och än större offer frambäras på fädernesjordens altare, till krigets gud.

"Ty bonden, den jordägande mannen, för står bättre än andra, hvads förklaras av självständighet och frihet skulle betyda för Sverige. Han inser att, om landet skulle komma under främmande ok, måste hans ställning blifva ytterst bedröflig. Jorden, som hans fäder förvärfvat med svett och möda, som de och han brukat och odlat under träget arbete, kanske helt enkelt fråntages honom, eller kommer han åtminstone att göras till en halfslaf, som dignar under oliliga bördor." Detta är nu hvad tidningarna förtälja oss. Mig synes, som om en större fara hotar Sveriges bönder, än den hvilken bondetåget vill fästa regeringens uppmärksamhet på. En fara, som allaredan ryckt dem inpå lifvet och från bönderna eröfrat stora sträckor af deras fädernesärfda jord, nämligen det öfverhandtagande bolagsväsendet. Den, som känner förhållandena, synnerligast i Norrland, vet hur bolagens eröfringskrig mot Sveriges "fria" bondeklass pågått och pågår därstädes. Ett eröfringskrig som i många fall lyckats så väl, att socknar, stora som små konungariken, nästan helt och hållet förlorats af bönderna och öfvergått i bolagens ägande. Socknen, som nämnas Hassela socken, där bolagen år 1900 ägde 67 procent af all jord, Ljusdal 66.9, Bjuråker 69.7, Ramsjö 90.8, Hamra 85.7, Ockelbo 65.3, Los 85.7, Graninge 87.2, Storsjö 81.4, Nionfors 99.1, och i Woxna jämt 100 procent. Detta är nu endast några få ex. och många andra socknar finnas det förhållandena äro lika bedröfliga som i de ofvan uppräknade. I Hvitvattsbyn, för att nämna ett annat ex., finnes nu af självständighet inte mer än ett par små torp och en mindre hemmansdel; all den öfriga bondejorden har för länge sedan öfvergått i bolagens händer, och bönderna finner man som bugande arrendatorer och nådehjon på den jord som deras fäder en gång med "svett och möda" vunnit från ödemarken, eller som egendomslösa proletärer vid industriplatserna. Det värsta är att i dessa bolag som slå under sig bondernas jord och förvandla fria odalmän till "half-slafvar", regeras till stor del af utländskt kapital. Så finner man, enligt Norrlandskomiténs beräkningar, att i Sandarne trävaraaktiebolag med ett aktiekapital af 5,000,000 kronor, aktier till ett värde af 4,518,950 ägas af utländingar. Bergvik Ala. Aktiekapital 5,400,000, äges aktier till ett värde af 4,885,352 kr. och i Strand Sörviks a. b. med ett aktiekapital af 1,800,000 kr. äges aktier för 1,794,000 kr. af utländingar. Och så kan man räkna upp det ena bolaget efter det andra, där en stor del af aktierna äges och kontrolleras af utländska undersåtar.

Sveriges jord har således, i ganska stor utsträckning, allaredan eröfrats af utländingar, utan att krigsmakten till lands och vatten gjort det allra minsta försök att förhindra det, icke ett ända skott har lossats till bondens försvar, och bondehemmanens eröfring har obehindradt kunnat fortgå.

Krigsmaktens hufvudsakligaste uppgift på sednare tid synes för öfrigt ha varit den, att vid strejker och lockouter föra bolagens och på samma gång de utländska aktieägarnas talan mot svenske män. Ärorikt i sanning.

Att fråntaga bonden hans jord och öfverlämna den i ett fåtals händer har förekommit i många land under forna tider och har alltid medfört faror och slitningar, ja t. o. m. undergång för de nationer som experimenterat med dylikt. Därför är det bedröfligt att sådant har kunnat försiggå i vårt eget fädernesland.

Det hade varit önskvärdt, om bondetåget, när det hos regeringen bad om tyngre militärbördor, också velat påpeka den fara för land och folk som ligger uti bondejordens eröfring af kapitalmakten. Att bondetåget blir bönhördt, hvad beträffer ökade rustningar, behöfver man nog inte tvifla på. Ty naturligtvis skall det rustas. Militarismen får aldrig nog, den är som "skrufven utan ända". Ryssland får nu tjänstgöra som medel att skrämma nödiga rustningsmiljoner ur svenska folkets fickor. Ty Ryssland, i likhet med bolagsfurstarne, hafver lust till den svenske bondens jord och självständighet, heter det. Huruvida Ryssland verkligen har några planer på att anfalla Skandinavien är väl svårt att säga, omöjligt är det naturligtvis icke, och omöjligt är det väl icke heller att talet om spioner och öfverfallsplaner är endast skrämskott. Ett vanligt knep, som i alla land användes när anslag till militära ändamål skola genomdrifvas. Det är ännu icke så länge sedan världen, genom den berömda Kruppskandalen i Tyskland fick veta hur det brukar gå till vid sådana tillfällen.

Att Sverige skall kunna bestå i kampen mot det väldiga Ryssland, om en sådan blir nödvändig, försäkras högtidligt från militärt och högerhåll. Men något, som Sverige ändå bör anse lika nödvändigt som Bodenfästningar och pansarbåtar är att sorgfälligt undvika allt som kan leda till tvistigheter och krigiska förvecklingar med den mäktige grannen i öster. Ty ett krig mellan å ena sidan en nation med icke fullt 6,000,000 invånare och å andra sidan en nation med 150,000,000 innevånare blefve nog allt för ojämnt, det borde t. o. m. de största krigsgalningar förstå.

Det är dock att hoppas, att den dag inte är allt för långt aflägsen, då krig med därtill hörande gräsligheter icke mer skall förekomma; då människorna börja förstå att de ha sig högre uppgifter förelagda än att rifva ut ögonen ur hvarandra och besudla sina händer med bröders blod. Våra religionsurkunder säga oss också, att den dag skall komma, då svärden skola smidas till plogbillar och krigsrustningar i eld uppbrännas. Den dagen blir mänsklighetens största dag, som med glädje emotses af hvarje tänkande man och kvinna som fått blicken öppen för krigets vederstyggligheter.

E. A. Nylund.

Att bota förkylning på en dag.

Tag LAXATIVE BROMO Quinine tablets. Apotekarne återbetala pengarna om ni ej blir botad. E. W. Grove's namnteckning på hvarje ask. 25c.

Bland nordbor i Amerika.

Till undersheriff har Oscar Rosberg i San Francisco, Cal., blifvit utnämnd.

För missbandel af sin hustru har Charles Malm i Superior, Wis., satts inom lås och bom.

Till president för Tacoma (Wash.) Poultry Association har Fred A. Johnson blifvit återvald.

Vid 91 år ålder har mrs. Ellen Persson Johnson i Toole, Utah, slutat sina dagar. Hon kom till Utah 1856.

Wahlström Bros. i Homestead, Mich., äro stora skogsafverkare i år. De sysselsätta omkring 30 man.

Till assessor har borgmästare Miller i Quincy, Mass., utnämnt vår landsman byggmästare Gustaf Bergfors.

Arthur M. Nelson, en af redaktörerna för Fairmont (Minn.) Sentinel, uppträder som kandidat för legislaturen.

Andrew Swenson, 69 år gammal, har aflidit i Mankato, Minn. Han var "sergeant-at-arms" i legislaturen åren 1880—83.

Skaldebesök. Den framstående danske skalden L. C. Nielsen från Köpenhamn befinner sig för närvarande i Chicago på besök.

Skandia Creamery i Skandia, Mich., gjorde särdeles goda affärer förra året. Det åtnjuter stort förtroende af landtmännen i takten.

Ihjälfrusen påträffades nyligen 24-årige Clifford Peterson i en park i Waterloo, Ia. Man tror att han blifvit sjuk på vägen hem.

Silfverbröllop firades häromdagen af mr. och mrs. C. F. Erickson i Tacoma, Wash. Ett stort antal vänner och bekanta hade infunnit sig.

En stor svensk nationalfest hade anordnats den 20 febr. i Fresno, Cal. Den hölls för att upplifva inträsset för utställningen i San Francisco.

Svårt bränd blef nyligen 80-årige farmaren Oliver Stream, boende i närheten af Wataga, Ill., vid explosion af acetylengas. Huset fattade eld och en brandskada på 3,000 dollar åstadkoms. Det var ett under att Stream undkom med lifvet.

Bröllop firades den 7 febr. i mr. och mrs. J. M. Magnusons hem, 615 43rd st., Rock Island, Ill., då A. Karl F. Anderson och Sigrid Johanna Korsmoe vigdes till ett äkta par. Professor Julius Mauritzson från Augustana college förrättade den högtidliga vigselakten.

Dog af skadorna. Då häromdagen mrs Carolina Roberg i Highwood, Ill., var sysselsatt med hushållsbestyr, råkade hon komma för nära eldstaden, hvarvid hennes kläder fattade eld. Innan hjälp hann anlända, hade den stackars kvinnan blifvit så illa bränd, att lifvet ej stod att rädda, utan efled hon ett par timmar senare.

Swedish American California Club är namnet på en organisation, som i dagarna bildats i Chicago med stadsingenjören John Ericson som president, assuransechefen N. A. Nelson som sekreterare och konsul S. Henschen som kassör. Medlemsantalet har begränsats till hundra, och medlemskap vinnes endast af personer, som få särskild inbjudan att sluta sig till klubben. Afsikten är att klubbmedlemmarna sommaren 1915 skola resa till västkusten och besöka världsutställningen i San Francisco.

En folkbildningskurs. Rockfords goodtemplares folkbildningskurs, den första i sitt slag bland Amerikas svenskar, är afslutad efter att ha fortgått under en tid af fyra veckor eller den från den 24 jan. till och med den 22 febr. Ordinarie antalet kursdeltagare har varit 55. Försöket att på detta sätt meddela allmänna kunskaper i form af populärvetenskapliga föreläsningar, praktiska öfningar m. m. har sålunda slagit synnerligen väl ut. Initiativtagaren, redaktör Johan Hellberg, som nästkommande maj återvänder till Stockholm efter en föreläsnings- och studiefärd i Amerika, som då kommer att omfatta 1½ år, har varit kursens ledare och ordinarie föreläsare.

En svensk-amerikansk pansarbåtinsamling. En person bosatt i St. Paul, Minn., vände sig i slutet af januari till svenska legationen i Washington med anhållan om att denne ville utröna, huruvida statsdepartementet kunde ha någonting att anmärka mot en insamling bland svensk-amerikaner för åstadkommandet af en pansarbåt att skänkas åt Sverige. Minister W. A. W. Ekengren har i svar af den 7 febr. meddelat att han ej anser sig kunna taga någon befattning med ifrågavarande insamling, ehuru han ej kan annat än personligen känna glädje och tillfredsställelse öfver hvarje yttring af vänliga känslor gent emot Sverige från svensk-amerikanernas sida. Man torde kunna draga den slutsatsen att svaret dikteras af svenskpolitiska skäl. En förfrågan — om dylik behöfves — kan naturligtvis ställas direkt till statsdepartementet. Förslag om insamlandet af bidrag för stärkandet af det svenska försvaret ha samtidigt utgått från några andra håll inom Svensk-Amerika.

En ny loge af S. B. A. söker man få till stånd i Proctor, Vt.

Eken heter en ny gymnastikförening, som bildats i Worcester, Mass.

Centralförbundet i Cleveland, O., håller sin årliga vårkonsert den 28 mars.

Nytt prästhus skall uppföras af Första sv. luth. församlingen i Galesburg, Ill.

Court Viking i Lynn, Mass., firade nyligen sin femtonårsfäst under stor anslutning.

Pastor O. H. Ardahl i Balaton, Minn., skall redigera nästa årgång af kalendern Korsbanéret.

"Nationalföreningen" i McKeesport, Pa., lär vara upplöst, men någon förklaring har ej varit synlig.

Svenska musikkåren i Cleveland, O., har i dagarna fått en del förstärkningar, som komma att bli densamma till god hjälp.

Betelhemmet, svenska metodisternas ålderdomshem i New York, skall invigas samt öppnas midsommardagen den 24 juni.

Metodistpastorn E. Aug. Borgfeldt i Minneapolis, Minn., har afsätt som lärare därstädes och ingått i Augustanasynoden.

Silfverbröllop firades härom kvällen af mr. och mrs. Andrew Anderson å Revere road i Quincy, Mass. 3—400 och bekanta hade infunnit sig.

Af ett slaganfall träffades häromdagen 66-årige Nels P. Carlson i Du Bois, Pa. Han afled några timmar senare i sitt hem, utan att ha återfått sansen. Han var en af de äldste settlarne i staden.

Logivärden E. A Blixt i Butte, Montana, ihjälstack häromdagen med en slaktareknif grufarbetaren Ed. Burkheimer, då denne sökte hindra Blixt från att misshandla sin hustru.

Af en elektrisk tråd dödades häromdagen William Källström i Duluth, Minn., anställd hos Duluth Edison Electric Co. Han var 30 år gammal.

Den svenske bollspelaren Fred Falkenberg, som under flere år tillhört Cleveland (O.) bollspelarklubb, har ingått kontrakt med en klubb i Indianapolis att mot $7,000 per år ställa sina armar och ben till klubbens förfogande.

Patent har beviljats vår landsman J. A. Holmquist i Johnstown, Pa., å "wire fence machine", en som det synes storartad uppfinning. Patentet i Staterna har öfverflyttats till Cambria Steel Co., men patentet i Canada å nämnda maskin är till salu. Det är nr 148,562.

För en brottslig operation har Esther Hillsen, en 19-årig svensk flicka i Worcester, Mass., fallit offer. Hon afled nyligen på stadshospitalet. För brottet har en svensk yngling George A. Lindberg och en gammal amerikansk fastighetsmäklare Andrew W. Hunt arresterats.

En särdeles vacker väggkalender är den som i år utgifvits af American-Scandinavian Trading Co. i New York, hvars president är direktör H. Lagerlöf. Centralfiguren utgöres af ett fint utfördt porträtt af ett flickansikte, med ett ovanligt självfullt och tilltalande utseende. Kalendern är "copyrighted".

Dödsfall. Mrs. Hulda Burman i Spokane, Wash., maka till vår bekante landsman, f. d. statssenatorn och sekreteraren i Colonial Building Co., Frank Burman, afled den 27 jan., djupt sörjd och saknad af make, en 10-årig son samt en mycket stor krets vänner och bekanta där och på andra ställen i Amerika samt i Sverige, af hvilken den aflidna var afhållen och värderad. Hon var född i Stockholm 1869 och kom till Amerika 1888. Här ingick hon äktenskap med sin nu efterlämnade make i Omaha, Nebr., år 1891. Dödsorsaken var hjärnslag.

Mycket bra

**